

МІНІСТЕРСТВО НАУКИ ТА ОСВІТИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В. Н. КАРАЗІНА

Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
з дисципліни

«МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЯ»

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки» (шифр і назва)
спеціальність	055 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» (шифр і назва)
освітня програма	«Міжнародна інформація та міжнародні комунікації» (шифр і назва)
спеціалізація	 (шифр і назва)
вид дисципліни	обов'язкова (обов'язкова / за вибором)
факультет	міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2018 / 2019 навчальний рік

1.Робочий контент:

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Інформаційна парадигма сучасної цивілізації.

Тема 1. Основні поняття міжнародної інформації. Джерела міжнародної інформації.

Предмет, поняття і структура міжнародної інформації. Міжнародні інформаційні відносини. Глобальне інформаційне суспільство. Глобальна інформаційна інфраструктура. Міжнародний інформаційний простір. Міжнародний обмін інформацією. Міжнародна інформаційна політика.

Структура і характеристика джерел міжнародної інформації. Міжнародні, регіональні та національні інститути як джерела міжнародної інформації. Міжнародні документи. Електронні ресурси.

Тема 2. Міжнародні інформаційні відносини як спеціалізована галузь міжнародного співробітництва

Формування міжнародних інформаційних відносин як спеціалізованої галузі міжнародного співробітництва. Основні поняття міжнародних інформаційних відносин. Принципи міжнародних інформаційних відносин. Суб'єкти та об'єкти міжнародних інформаційних відносин. Проблема асиметрії інформаційного розвитку та «інформаційний розрив».

Тема 3. Інформаційна парадигма глобального розвитку. Становлення глобального інформаційного суспільства.

Концептуальні підходи до вивчення феномену глобалізації комунікації. Наукові теорії трансформації міжнародних відносин на основі феномену глобалізації комунікації.

Теоретичні і прикладні аспекти становлення та розвитку глобального інформаційного суспільства. Моделі становлення інформаційного суспільства. Міжнародні, регіональні та національні стратегії побудови інформаційного суспільства. Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства. Декларація глобальної цивілізації (2001р.).

Тема 4. Міжнародна інформаційна діяльність. Інформаційна діяльність світових та регіональних міжнародних організацій.

Міжнародна інформаційна діяльність: поняття, види та її основні напрями. Мета та функції міжнародної інформаційної діяльності. Міжнародні договори і угоди в галузі інформації.

Роль міжнародної інформації в системі ООН. Діяльність Комітету ООН з інформації. Основні функції Департаменту суспільної інформації ООН. Діяльність інформаційних центрів ООН.

Роль ЮНЕСКО у вирішенні світових інформаційних проблем. Стратегії ЮНЕСКО у галузі інформації і комунікації. Новий міжнародний інформаційний порядок (1980р.). Доповідь Ш. Макбайда “Багато голосів – один світ”. Нова комунікативна стратегія ЮНЕСКО (1985 - 1995рр.). Світова доповідь ЮНЕСКО з інформації (1997-1998рр.). Інформаційне суспільство для всіх (1996р.). Світова доповідь ЮНЕСКО з комунікації (1997/98рр.). Стратегія суспільства знань (2001р.). Світова доповідь ЮНЕСКО з інформації і комунікації (1999/2000рр.). Світова доповідь ЮНЕСКО “До суспільств знань” (2005р.).

Розділ 2. Прикладні аспекти міжнародних інформаційних відносин.

Тема 5. Правове регулювання міжнародної інформаційної діяльності.

Система міжнародного інформаційного права. Загальні принципи і спеціальні положення. Міжнародні договори і угоди у галузі інформації та комунікації. Інститут відповідальності у міжнародному інформаційному праві. Національне інформаційне законодавство. Захист основних прав і свобод людини у галузі комунікації.

Тема 6. Інформаційна економіка. Міжнародний інформаційний бізнес.

Концепції інформаційної економіки. Закони інформаційної економіки. Інформаційні продукти та послуги. Електронна комерція.

Світові інформаційні ринки. Структура міжнародного інформаційного бізнесу. Особливості конкуренції ТНК на світовому та регіональних ринках інформаційних продуктів та послуг. Інформаційний бізнес в Україні: проблеми, трансформації і динаміка.

Тема 7. Інформаційні війни.

Виникнення терміну «інформаційна війна». Стратегічне інформаційне протистояння. Завдання і мета інформаційних війн. Методи і способи ведення інформаційних війн. Історія розвитку технології ведення інформаційної війни.

Покоління сучасних інформаційних війн. Види інформаційних війн: психологічна війна, кібервійна, мережева війна, ідеологічна диверсія, радіоелектронна боротьба тощо. Форми ведення інформаційної боротьби у сучасних інформаційних війнах.

Тема 8. Інформаційна безпека.

Поняття та сутність інформаційної безпеки країни. Механізм забезпечення національної інформаційної безпеки. Державна політика України в сфері національного інформаційного простору. Національні інтереси в інформаційній сфері. Політика формування національного інформаційного простору. Інформаційна безпека у сучасному світі. Стратегія інформаційної безпеки. Власники інформації, що захищається. Класифікація інформації за ступенем її таємності. Безпека інформації в комерційних мережах. Міжнародний аспект захисту інформації.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог	у тому числі					усьог	у тому числі				
		о	л	с	лаб	інд		с.р.	о	л	с	лаб
Розділ 1. Інформаційна парадигма сучасної цивілізації												
Тема 1. Основні поняття міжнародної інформації. Джерела міжнародної інформації	11	4	4			3						
Тема 2. Міжнародні інформаційні відносини як спеціалізована галузь міжнародного співробітництва	11	4	4			3						
Тема 3. Інформаційна парадигма глобального розвитку. Становлення глобального інформаційного суспільства	11	4	4			3						
Тема 4. Міжнародна інформаційна діяльність. Інформаційна діяльність світових та регіональних міжнародних організацій	12	4	4			4						
Разом за розділом 1	45	16	16			13						

Розділ 2. Прикладні аспекти міжнародних інформаційних відносин												
Тема 5. Правове регулювання міжнародної інформаційної діяльності	7	2	2			3						
Тема 6. Інформаційна економіка. Міжнародний інформаційний бізнес	11	4	4			3						
Тема 7. Інформаційні війни	11	4	4			3						
Тема 8. Інформаційна безпека	11	4	4			3						
Разом за розділом 2	40	14	14			12						
Контрольна робота	5					5						
Усього годин	90	30	30			30						

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Основні поняття міжнародної інформації. Джерела міжнародної інформації. Питання для обговорення: - предмет, поняття і структура міжнародної інформації; - міжнародний інформаційний простір; - структура і характеристика джерел міжнародної інформації.	4
2.	Тема 2. Міжнародні інформаційні відносини як спеціалізована галузь міжнародного співробітництва. Питання для обговорення: - формування міжнародних інформаційних відносин як спеціалізованої галузі міжнародного співробітництва; - суб'єкти та об'єкти міжнародних інформаційних відносин; - проблема асиметрії інформаційного розвитку та «інформаційний розрив».	4
3.	Тема 3. Інформаційна парадигма глобального розвитку. Питання для обговорення: - основні характеристики інформаційного суспільства; - моделі побудови інформаційного суспільства: характеристика, спільні та відмінні риси;	4

	- особливості національних підходів країн та регіонів світу до розбудови інформаційного суспільства.	
4.	Тема 4. Міжнародна інформаційна діяльність. Інформаційна діяльність ООН і ЮНЕСКО. Питання для обговорення: - міжнародна інформаційна діяльність: поняття, види та її основні напрями; - міжнародне співробітництво в галузі інформації; - інформаційна діяльність ООН; - роль ЮНЕСКО у вирішенні світових інформаційних проблем.	4
5.	Тема 5. Міжнародне інформаційне право як особлива галузь міжнародного права. Питання для обговорення: - поняття міжнародного інформаційного права; - структура міжнародного інформаційного права; - принципи регулювання інформаційної діяльності суб'єктів міжнародного інформаційного права; - міжнародно-правове регулювання інформаційної діяльності.	2
6.	Тема 6. Інформаційна економіка. Міжнародний інформаційний бізнес. Питання для обговорення: - вплив інформаційної революції на економічну глобалізацію; - порівняльний аналіз концепцій постіндустріального економічного розвитку; - світовий ринок інформаційних продуктів і послуг.	4
7.	Тема 7. Інформаційні війни. Питання для обговорення: - інформаційна війна: поняття, сутність, мета і завдання; - закони, закономірності і принципи ведення інформаційних війн; - види інформаційних війн: психологічна війна, кібервійна, мережева війна, радіоелектронна війна тощо; - використання інформаційної зброї у сучасних інформаційних війнах.	4
8.	Тема 8. Інформаційна безпека. Питання для обговорення: - інформаційна безпека: поняття та сутність; - механізм забезпечення інформаційної безпеки; - національні інтереси в інформаційній сфері; - міжнародний аспект захисту інформації.	4
	Разом	30

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	Тема 1. Основні поняття міжнародної інформації. Джерела міжнародної інформації. <i>Питання для самостійного вивчення:</i> - структура і характеристика джерел міжнародної інформації.	3
2.	Тема 2. Міжнародні інформаційні відносини як спеціалізована галузь міжнародного співробітництва. <i>Питання для самостійного вивчення:</i> - проблема асиметрії інформаційного розвитку та «інформаційний розрив».	3
3.	Тема 3. Інформаційна парадигма глобального розвитку. <i>Питання для самостійного вивчення:</i> - особливості національних підходів країн та регіонів світу до розбудови інформаційного суспільства.	3
4.	Тема 4. Міжнародна інформаційна діяльність. Інформаційна діяльність ООН і ЮНЕСКО. <i>Питання для самостійного вивчення:</i> - роль ЮНЕСКО у вирішенні світових інформаційних проблем.	4
5.	Тема 5. Міжнародне інформаційне право як особлива галузь міжнародного права. <i>Питання для самостійного вивчення:</i> - принципи регулювання інформаційної діяльності суб'єктів міжнародного інформаційного права; - міжнародно-правове регулювання інформаційної діяльності.	3
6.	Тема 6. Інформаційна економіка. Міжнародний інформаційний бізнес. <i>Питання для самостійного вивчення:</i> - світовий ринок інформаційних продуктів і послуг.	3
7.	Тема 7. Інформаційні війни. <i>Питання для самостійного вивчення:</i> - використання інформаційної зброї у сучасних інформаційних війнах.	3
8.	Тема 8. Інформаційна безпека. <i>Питання для самостійного вивчення:</i> - національні інтереси в інформаційній сфері; - міжнародний аспект захисту інформації.	3
9.	Контрольна робота	5
	Разом	30

Навчальним планом передбачено виконання контрольної роботи, що виконується під час самостійної роботи. Контрольна робота являє собою індивідуальне завдання, яке передбачає самостійне виконання студентом певної практичної роботи на основі засвоєного теоретичного матеріалу.

Контрольна робота виконується кожним студентом протягом семестру і представляється викладачу до початку сесії.

Загальні вимоги: контрольна робота має містити титульну сторінку, зміст, вступ, основну частину, висновки і список використаних джерел. Загальний обсяг – 15-20 сторінок. Текст набирається через 1,5 інтервал на стандартних аркушах формату А4. Поля: з лівого боку – 25 мм, з правого – 15 мм, зверху – 15 мм, знизу – 15 мм. Абзацний відступ повинен бути скрізь однаковий – 10 мм. Друкування тексту проводиться на одній стороні аркушу. Шрифт – Times New Roman, розмір – 14 пт. Сторінки повинні бути пронумеровані в правому нижньому куті аркуша.

Тематика контрольних робіт:

1. Джерела міжнародної інформації.
2. Проблема асиметрії інформаційного розвитку та «інформаційний розрив».
3. Особливості національних підходів країн та регіонів світу до розбудови інформаційного суспільства (на прикладі США, Канади, Великої Британії, Німеччини, Франції, Китаю, Японії та інших країн світу).
4. ООН у вирішенні світових інформаційних проблем.
5. ЮНЕСКО у вирішенні світових інформаційних проблем.
6. Міжнародно-правове регулювання інформаційної діяльності.
7. Світовий ринок інформаційних продуктів і послуг.
8. Використання інформаційної зброї у сучасних інформаційних війнах.
9. Національні інтереси в інформаційній сфері.
10. Міжнародний аспект захисту інформації.

6. Індивідуальні завдання Не передбачено.

7. Методи контролю

При вивченні дисципліни застосовується поточний та підсумковий семестровий види контролю.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на лекціях та семінарських заняттях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену у письмовій формі в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією програмою.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю, та балів, отриманих за результатами семестрового контролю. Максимальна сума балів складає 100 балів.

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання											Екзамен	Сума
Розділ 1				Розділ 2				КР	ІЗ	Разом		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8					
6	7	7	7	7	7	7	7	5	-	60	40	100

T1 - T8 – теми розділів;

КР – контрольна робота, передбачена навчальним планом;

ІЗ – індивідуальне завдання.

Критеріями оцінювання знань за поточний контроль є успішність освоєння знань та набутих навичок на лекціях та семінарських заняттях, що включає систематичність їх відвідування, здатність студента засвоювати категорійний апарат, навички узагальненого мислення, логічність та повноту викладання навчального матеріалу, навички творчо підходити до вирішення поставлених завдань, активність роботи на семінарських заняттях, рівень знань за результатами 12

опитування на семінарських заняттях, самостійне опрацювання тем у цілому чи окремих питань.

Контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу у формі виконання контрольної роботи, здійснюється шляхом її приймання.

Схема нарахування балів за контрольну роботу, яка виконується протягом семестру під час самостійної роботи:

- 5 балів – зміст контрольної роботи відповідає темі і розкриває її повною мірою, структура роботи та її оформлення повністю відповідають встановленим вимогам;

- 4 бали – зміст контрольної роботи відповідає темі і розкриває її значною мірою, структура роботи та її оформлення відповідають встановленим вимогам;

- 3 бали - зміст контрольної роботи відповідає темі, але розкриває її частково, структура роботи та її оформлення значною мірою відповідають встановленим вимогам;

- 0-2 бали - зміст контрольної роботи не відповідає темі і не розкриває її сутності, структура роботи та її оформлення не відповідають встановленим вимогам.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни проводиться за екзаменаційними білетами. Кожен з білетів містить 2 теоретичні питання. Максимальна кількість балів, яка може бути нарахована за одне теоретичне питання, дорівнює 20 балам.

Схема нарахування балів за одне теоретичне питання екзаменаційного білету:

- 16-20 балів - студент цілком і всебічно розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити;

- 11-15 балів - студент розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, але спостерігаються деякі упущення при відповідях на питання та неточні обґрунтування;

- 6-10 балів - студент розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але слабо орієнтується в джерелах, припускається помилок, матеріал викладає нелогічно;

- 0-5 балів - студент не розкрив питання навіть у загальних рисах, не розуміє його сутності, не орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.

Набрана кількість рейтингових балів є основою для оцінки за національною шкалою. Шкала оцінювання наведена нижче.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно	зараховано
70-89	добре	зараховано
50-69	задовільно	зараховано
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

1. Міжнародна інформація: терміни і коментарі [Текст]: навч. посіб. / Є. А. Макаренко [та ін.]; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Центр вільної преси, 2016. – 518 с.
2. Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність / В. М. Варенко.– К.: Талком, 2014. – 416 с.
3. Захарова В.І. Основи інформаційно-аналітичної діяльності / В.І. Захарова, Л.Я Філіпова. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 336 с.
4. Муковський І.Т. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: Навч. посіб. / Муковський І.Т., Міщенко А.Г., Шевченко М. М. – К.: Кондор, 2012. - 224 с.
5. Запорожець О.Ю. Міжнародна інформація. Конспект лекцій. – К.: Центр вільної преси, 2010. – 38 с.

6. Гондюл В.П. Вступ до спеціальності «Міжнародна інформація»: підручник / В.П. Гондюл, М.М. Рижков, О.М. Андреева. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2009. – 383 с.

7. Почепцов Г.Г. Інформаційна політика: Навч. посіб. для студентів ВНЗ, аспірантів, викладачів. - 2-ге вид., стер. / Почепцов Г.Г., Чукут С.А. –К., 2008. –663с.

8. Боднар І. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах. Навчальний посібник для самостійного вивчення курсу. – Л.: Видавництво Львівської комерційної академії, 2007. – 280 с.

9. Кудрявцева С.П., Колос В.В. Міжнародна інформація. Навчальний посібник - К.: Видавничий Дім «Слово», 2005. – 400 с.

Допоміжна література

1. Боришполец К.П. Методы политических исследований. – М.: Аспект Пресс, 2005. – 221 с.

2. Макаренко Є.А. Міжнародні інформаційні відносини. – К.: Наша культура і наука, 2002.

3. Макаренко Є.А. Аналітика, експертиза, прогнозування: Монографія / Макаренко Є. А., Рижков М. М., Ожеван М. А. та ін. – К.: Наша культура і наука, 2003. – 614 с.

4. Вступ до інформаційної культури та інформаційного права [Текст]: монографія / Цимбалюк В.С., Брижко В.М., Калюжний Р.А, Швець М.Я. та ін. – К.: ІВА, 2003. – 240 с.

5. Галатенко, В. А. Стандарты информационной безопасности [Текст] / В.А. Галатенко. – М.: Интернет-университет информационных технологий, 2006. – 264 с.

6. Семенов Б.М. Особенности информационно-аналитической работы государственных структур в области внешней политики. – М., 2003. – 314 с.

7. Почепцов Г.Г. Аналитика, разведка и политика: проблемы взаимодействия // Теория и практика управления. – 2004. – № 11. – С. 2-6.

8. Почепцов Г.Г. Особенности аналитики для решения стратегических задач // Теория и практика управления. – 2004. – № 9. – С. 2-5.

9. Почепцов Г.Г. Стратегическая разведка и стратегическое мышление // Теория и практика управления. – 2004. – № 1. – С. 18-25.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Аналітичний центр RAND [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.rand.org/organization/org.ext.pdf>.
2. Європейська обсерваторія інформаційних технологій [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.eito.com/>.
3. Європейський інститут медіа [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.eim.org>.
4. Європейський Союз [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://europa.eu.int>.
5. Інформаційні війни [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.infowar.com>.
6. Міжнародна асоціація паблік рилейшнз [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ipra.org>.
7. Міжнародний союз електрозв'язку [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.itu.int/>.
8. Міністерство закордонних справ України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/>.
9. НАТО [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nato.int/>.
10. Організація з безпеки та співробітництва в Європі [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.osce.org/>.
11. Організація Об'єднаних Націй [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.un.org/>.
12. Рада Європи [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.coe.int/>.
13. CNN [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.cnn.com>.
14. Mapping The Global Future. Report of the National Intelligence Council's 2020 Project[Електроннийресурс]–Режимдоступу:
http://www.dni.gov/nic/NIC_globaltrend2020.html.
15. The globalization Index. The sixth annual A.T.Kearney and Foreign Policy Globalization Index [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.foreignpolicy.com/story/cms.php?story_id=3603.

16. United Nations E-Government Survey 2010. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://unpan1.un.org>.
17. West D.M. Global E-Government, 2006 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.InsidePolitics.org/egovtdata.html>.

11. Перелік екзаменаційних питань

1. Основні риси інформаційної цивілізації.
2. Інформаційна парадигма суспільства за М. Кастельсом.
3. Основні риси інформаційної цивілізації.
4. Парадигма нового суспільства за Д. Тапскоттом.
5. Роль інформації в суспільстві за Е. Тоффлером.
6. Окінавська Хартія глобального інформаційного суспільства.
7. Суб'єкти та об'єкти інформаційних відносин.
8. Основні види інформаційної діяльності.
9. Види інформації за змістом.
10. Міжнародна інформаційна діяльність.
11. Міжнародний інформаційний простір.
12. Визначення міжнародної інформації та її функції.
13. Визначення джерел інформації.
14. Класифікація джерел інформації.
15. Міжособистісні джерела інформації.
16. Опосередковані джерела інформації.
17. Джерела загального характеру.
18. Джерела спеціальної та персональної інформації.
19. Закриті та конфіденційні джерела інформації.
20. Основні принципи міжнародного інформаційного права.
21. Основні напрями міжнародно-правового регулювання в інформаційній сфері.
22. Суб'єкти міжнародно-правової відповідальності за інформаційну діяльність.
23. Протиправна інформаційна діяльність.
24. Міжнародні правові документи, які регулюють інформаційні відносини.
25. Міжнародні документи, які гарантують права людини на інформацію.
26. Поняття інформаційної безпеки.
27. Міжнародна інформаційна безпека.
28. Основні напрями міжнародного співробітництва в області забезпечення інформаційної безпеки.
29. Поняття інформаційної зброї.
30. Сфери можливого застосування інформаційної зброї.

2.Плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи:

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Основні поняття міжнародної інформації. Джерела міжнародної інформації. Питання для обговорення: - предмет, поняття і структура міжнародної інформації; - міжнародний інформаційний простір; - структура і характеристика джерел міжнародної інформації.	4
2.	Тема 2. Міжнародні інформаційні відносини як спеціалізована галузь міжнародного співробітництва. Питання для обговорення: - формування міжнародних інформаційних відносин як спеціалізованої галузі міжнародного співробітництва; - суб'єкти та об'єкти міжнародних інформаційних відносин; - проблема асиметрії інформаційного розвитку та «інформаційний розрив».	4
3.	Тема 3. Інформаційна парадигма глобального розвитку. Питання для обговорення: - основні характеристики інформаційного суспільства; - моделі побудови інформаційного суспільства: характеристика, спільні та відмінні риси; - особливості національних підходів країн та регіонів світу до розбудови інформаційного суспільства.	4

4.	Тема 4. Міжнародна інформаційна діяльність. Інформаційна діяльність ООН і ЮНЕСКО.	4
----	--	---

	Питання для обговорення: - міжнародна інформаційна діяльність: поняття, види та її основні напрями; - міжнародне співробітництво в галузі інформації; - інформаційна діяльність ООН; - роль ЮНЕСКО у вирішенні світових інформаційних проблем.	
5.	Тема 5. Міжнародне інформаційне право як особлива галузь міжнародного права. Питання для обговорення: - поняття міжнародного інформаційного права; - структура міжнародного інформаційного права; - принципи регулювання інформаційної діяльності суб'єктів міжнародного інформаційного права; - міжнародно-правове регулювання інформаційної діяльності.	2
6.	Тема 6. Інформаційна економіка. Міжнародний інформаційний бізнес. Питання для обговорення: - вплив інформаційної революції на економічну глобалізацію; - порівняльний аналіз концепцій постіндустріального економічного розвитку; - світовий ринок інформаційних продуктів і послуг.	4
7.	Тема 7. Інформаційні війни. Питання для обговорення: - інформаційна війна: поняття, сутність, мета і завдання; - закони, закономірності і принципи ведення	4

	інформаційних війн; - види інформаційних війн: психологічна війна, кібервійна, мережева війна, радіоелектронна війна тощо; - використання інформаційної зброї у сучасних інформаційних війнах.	
8.	Тема 8. Інформаційна безпека. Питання для обговорення: - інформаційна безпека: поняття та сутність; - механізм забезпечення інформаційної безпеки; - національні інтереси в інформаційній сфері; - міжнародний аспект захисту інформації.	4
	Разом	30

Рекомендована література

Основна література

1. Міжнародна інформація: терміни і коментарі [Текст]: навч. посіб. / Є. А. Макаренко [та ін.]; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Центр вільної преси, 2016. – 518 с.
2. Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність / В. М. Варенко. – К.: Талком, 2014. – 416 с.
3. Захарова В.І. Основи інформаційно-аналітичної діяльності / В.І. Захарова, Л.Я Філіпова. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 336 с.
4. Муковський І.Т. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: Навч. посіб. / Муковський І.Т., Міщенко А.Г., Шевченко М. М. – К.: Кондор, 2012. - 224 с.
5. Запорожець О.Ю. Міжнародна інформація. Конспект лекцій. – К.: Центр вільної преси, 2010. – 38 с.
6. Гондюл В.П. Вступ до спеціальності «Міжнародна інформація»: підручник / В.П. Гондюл, М.М. Рижков, О.М. Андреева. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2009. – 383 с.

7. Почепцов Г.Г. Інформаційна політика: Навч. посіб. для студентів ВНЗ, аспірантів, викладачів. - 2-ге вид., стер. / Почепцов Г.Г., Чукут С.А. –К., 2008. – 663с.

8. Боднар І. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах. Навчальний посібник для самостійного вивчення курсу. – Л.: Видавництво Львівської комерційної академії, 2007. – 280 с.

9. Кудрявцева С.П., Колос В.В. Міжнародна інформація. Навчальний посібник - К.: Видавничий Дім «Слово», 2005. – 400 с.

Допоміжна література

1. Боришполец К.П. Методы политических исследований. – М.: Аспект Пресс, 2005. – 221 с.

2. Макаренко Є.А. Міжнародні інформаційні відносини. – К.: Наша культура і наука, 2002.

3. Макаренко Є.А. Аналітика, експертиза, прогнозування: Монографія / Макаренко Є. А., Рижков М. М., Ожеван М. А. та ін. – К.: Наша культура і наука, 2003. – 614 с.

4. Вступ до інформаційної культури та інформаційного права [Текст]: монографія / Цимбалюк В.С., Брижко В.М., Калюжний Р.А, Швець М.Я. та ін. – К.: ІВА, 2003. – 240 с.

5. Галатенко, В. А. Стандарты информационной безопасности [Текст] / В.А. Галатенко. – М.: Интернет-университет информационных технологий, 2006. – 264 с.

6. Семенов Б.М. Особенности информационно-аналитической работы государственных структур в области внешней политики. – М., 2003. – 314 с.

7. Почепцов Г.Г. Аналитика, разведка и политика: проблемы взаимодействия // Теория и практика управления. – 2004. – № 11. – С. 2-6.

8. Почепцов Г.Г. Особенности аналитики для решения стратегических задач // Теория и практика управления. – 2004. – № 9. – С. 2-5.

9. Почепцов Г.Г. Стратегическая разведка и стратегическое мышление // Теория и практика управления. – 2004. – № 1. – С. 18-25.

3. Питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів вищої освіти, для контрольних робіт, передбачених навчальним планом, після атестаційного моніторингу набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна «Міжнародна інформація» викладається відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

Оцінювання рівня знань студентів здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на лекціях та семінарських заняттях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться у письмовій формі у вигляді семестрового екзамену (за чотирирівневою шкалою оцінювання). Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю, та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.

Схема нарахування балів за вивчення дисципліни

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання										Екзамен	Сума	
Розділ 1				Розділ 2				КР	ІЗ			Разом
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8					
6	7	7	7	7	7	7	7	5	-	60	40	100

T1 - T8 – теми розділів;

КР – контрольна робота, передбачена навчальним планом;

ІЗ – індивідуальне завдання.

Контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу у формі виконання контрольної роботи, здійснюється шляхом її приймання.

Схема нарахування балів за контрольну роботу, яка виконується протягом семестру під час самостійної роботи:

- 5 балів – зміст контрольної роботи відповідає темі і розкриває її повною мірою, структура роботи та її оформлення повністю відповідають встановленим вимогам;

- 4 бали – зміст контрольної роботи відповідає темі і розкриває її значною мірою, структура роботи та її оформлення відповідають встановленим вимогам;

- 3 бали - зміст контрольної роботи відповідає темі, але розкриває її частково, структура роботи та її оформлення значною мірою відповідають встановленим вимогам;

- 0-2 бали - зміст контрольної роботи не відповідає темі і не розкриває її сутності, структура роботи та її оформлення не відповідають встановленим вимогам.

Критеріями оцінювання знань за поточний контроль є успішність освоєння знань та набутих навичок на лекціях та семінарських заняттях, що включає систематичність їх відвідування, здатність студента засвоювати категорійний апарат, навички узагальненого мислення, логічність та повноту викладання навчального матеріалу, навички творчо підходити до вирішення поставлених завдань, активність роботи на семінарських заняттях, рівень знань за результатами опитування на семінарських заняттях, самостійне опрацювання тем у цілому чи окремих питань.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни у 7 семестрі проводиться за заліковими білетами, а у 8 семестрі - за екзаменаційними білетами. Кожен з білетів містить 2 теоретичні питання. Максимальна кількість балів, яка може бути нарахована за одне теоретичне питання, дорівнює 20 балам.

Схема нарахування балів за одне питання екзаменаційного білету:

- 16-20 балів - студент цілком і всебічно розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити;
- 11-15 балів - студент розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, але спостерігаються деякі упущення при відповідях на питання та неточні обґрунтування;
- 6-10 балів - студент розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але слабо орієнтується в джерелах, припускається помилок, матеріал викладає нелогічно;
- 0-5 балів - студент не розкрив питання навіть у загальних рисах, не розуміє його сутності, не орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.

Набрана кількість рейтингових балів за семестр є основою для підсумкової оцінки за національною шкалою. Шкала оцінювання наведена нижче.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно	зараховано
70-89	добре	зараховано
50-69	задовільно	зараховано
1-49	незадовільно	не зараховано

4.Завдання семестрових екзаменів (письмових залікових робіт):

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЯ»

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки» (шифр і назва)
спеціальність	055 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» (шифр і назва)
освітня програма	«Міжнародна інформація та міжнародні комунікації» (шифр і назва)
спеціалізація	 (шифр і назва)
вид дисципліни	обов'язкова (обов'язкова / за вибором)
факультет	міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №2

- 1.Інформаційна парадигма суспільства за М. Кастельсом. (13 балів).
- 2.Окінавська Хартія глобального інформаційного суспільства. (13 балів).
3. Визначення міжнародної інформації та її функції. (14 балів).

Затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин,
міжнародної інформації та безпеки

протокол № 1 від “28” серпня 2017 р.

Завідувач кафедри _____ Л.В. Новікова
ініціали, прізвище

підпис

Екзаменатор _____ І.М. Харченко
підпис

«МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЯ»

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки» (шифр і назва)
спеціальність	055 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» (шифр і назва)
освітня програма	«Міжнародна інформація та міжнародні комунікації» (шифр і назва)
спеціалізація	 (шифр і назва)
вид дисципліни	обов'язкова (обов'язкова / за вибором)
факультет	міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №2

1. Основні напрями міжнародно-правового регулювання в інформаційній сфері. (13 балів).
2. Суб'єкти міжнародно-правової відповідальності за інформаційну діяльність. (13 балів).
3. Протиправна інформаційна діяльність.
Міжнародні правові документи, які регулюють інформаційні відносини (14 балів).

Затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин,
міжнародної інформації та безпеки

протокол № 1 від “28” серпня 2017 р.

Завідувач кафедри _____ Л.В. Новікова
ініціали, прізвище

підпис

Екзаменатор _____ І.М. Харченко
підпис